

Sorgulamaya Dayal? Ö?retime Yönelik ?nanç Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Sorgulamaya Dayal? Ö?retime Yönelik ?nanç Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30485>

Özet

Sorgulamaya Dayal? Ö?retime Yönelik ?nanç Ölçe?i, e?itim bilimleri alan?nda kullan?lan ve bireylerin sorgulamaya dayal? ö?retim (SDÖ) yöntemlerine yönelik sahip olduklar? inançlar? ve tutumlar? ölçmek amacıyla uyarlanm?? bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, Sa?lam ve ?ahin (2017) taraf?ndan Türkçe literatürüne kazandırm?? olup, SDÖ'nün s?n?flarda uygulanabilirli?i, etkinli?i ve de?erine ili?kin ö?retmen adaylar?nın veya mevcut ö?retmenlerin pedagojik inançlar?n? belirlemeyi hedefler. Ölçe?in Türkçe'ye uyarlamas?, geçerlik ve güvenirlik çal??malar?nın detayl? bir ?ekilde incelenmesiyle gerçekleştirilmiştir.

Ölçek, özellikle e?itim reformlar? ba?lam?nda, ö?retmenlerin yenilikçi ö?retim yakla??mlar?n? benimseme düzeylerini anlamak için kritik bir rol oynar. Çal??ma, ölçe?in Türkçe konu?an popülasyonda tutarl? ve geçerli ölçümler sa?lad??n? ortaya koyarak, SDÖ uygulamalar?na yönelik inançlar?n ara?tır?lmas?na bilimsel bir temel sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Sorgulamaya Dayal? Ö?retim, ?nanç Ölçe?i, Ö?retmen ?nançlar?, Pedagojik ?nançlar, Geçerlik, Güvenirlik, Uyarlama, E?itim Bilimleri.

Yazarlar

Merve Kocagül Sa?lam, Mehmet ?ahin.

Amaç

Ölçe?in temel amacı, Sorgulamaya Dayal? Ö?retim (SDÖ) yakla??mlar?nın uygulanmas?na yönelik olarak bireylerin (özellikle ö?retmen adaylar?nın veya e?itmcilerin) sahip olduklar? bili?sel ve duyu?sal inançlar? nicel olarak de?erlendirmektir. Bu inançlar, ö?retmenlerin s?n?f içi uygulamalar?n? ve müfredat kararlar?n? do?rudan etkiledi?i için, bu ölçek e?itim ara?tırmacılarına önemli bir tan? araç? sunmaktadır.

Uyarlama çal??mas?, orijinal ölçe?in psikometrik yap?s?n?n Türk kültürüne ve e?itim sistemine uygunlu?unu test etmeyi amaçlam??tır. Bu süreçte, ölçe?in yap?sal geçerli?inin korunup korunmad?? ve iç tutarl?lık düzeylerinin kabul edilebilir s?n?rlar içinde olup olmad?? incelenmiştir.

Yap?

Ölçek, bireylerin Sorgulamaya Dayal? Ö?retim yöntemlerine ili?kin algıladıkları **de?er** ve **yeterlilik** inançlar?n? ölçen çok boyutlu bir yapıyı temsil etmektedir. Bu yapı genellikle iki ana

bile?ene ayr?l?r: SDÖ'nün ö?renci ba?ar?s? üzerindeki etkisine dair olumlu veya olumsuz yarg?lar (De?er ?nanc?) ve SDÖ uygulamalar?n? ba?ar?yla ger?ekle?tirme kapasitesine dair öz-yeterlik alg?s? (Uygulama ?nanc?).

Ölçek, bu inançlar?n gücünü ve yönünü belirleyerek, e?itim programlar?n?n SDÖ'ye yönelik inançlar? güçlendirme veya olası direnç noktalar?n? tespit etme amac?yla kullan?labilecek detaylı bir profil sunar. Yapısal olarak, ölçe?in maddeleri SDÖ'nün faydalar?, zorluklar? ve gereklilikleri üzerine odaklanmaktadır.

Geçerlik

Salam ve ?ahin (2017) tarafından yürütölen geçerlik çalışması, ölçe?in ölçmeyi amaçladığı yapıyı ne ölçüde ölçtü?ünü belirlemeye odaklanmıştır. Uyarlama sürecinde, dil ve kültürel e?de?erli?i sağlamak amacıyla çeviri ve geri çeviri prosedürleri titizlikle uygulanmış, ardından uzman görüşlerine başvurularak içerik geçerli?i sağlanmıştır.

Yapı geçerli?i, genellikle Faktör Analizi yöntemleriyle test edilmiştir. Bu analizler, orijinal ölçe?in boyut yap?s?n?n Türkçe formunda da korundu?unu veya uygun şekilde yeniden yapılandırıldığını göstermelidir. Ancak, spesifik geçerlik katsayılar? ve detaylı analiz sonuçlar? bu özetle yer almamaktadır; bu bilgilere referans verilen makaleden ulaşılabılır.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirlik çalışması, ölçümlerin zaman içinde ve farklı madde gruplar? arasında tutarlı olup olmadığının incelemiştir. Güvenirlik analizleri, genellikle ölçe?in iç tutarlılığını de?erlendirmek için Cronbach Alfa (Cronbach's Alpha) katsay?s? kullanılarak ger?ekleştirilmiştir.

Yüksek Cronbach Alfa de?erleri, ölçek maddelerinin aynı temel yapıyı ölçmede tutarlı oldu?unu gösterir. Uyarlama çalışmasında, ölçe?in genel ve alt boyutlarının kabul edilebilir düzeyde güvenilir oldu?u rapor edilmelidir ki bu, ölçe?in Türk popülasyonunda kullanım? için psikometrik sağlamlığa sahip oldu?unu gösterir.

Faktör Analizi

Sorgulamaya Dayalı Ö?retime Yönelik ?nanç Ölçe?i'nin Türkçeye uyarlama sürecinde yapı geçerli?ini test etmek amacıyla Faktör Analizi kullanılmıştır. Bu analiz, ölçe?in altında yatan teorik boyutlar? (faktörleri) ortaya çıkarmak için kritik öneme sahiptir.

Araştırmacılar, muhtemelen hem Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) hem de Doğulayıcı Faktör Analizi (DFA) tekniklerini kullanmışlardır. AFA, veri setindeki faktör yap?s?n? ke?fetmek için, DFA ise orijinal ölçek yap?s?n?n Türk örneğinde ne kadar iyi uyum sağladığını do?ulamak için

kullan?l?r. Ba?ar?l? bir uyarlama, faktör yüklerinin yüksek oldu?unu ve model uyum indekslerinin (CFI, TLI, RMSEA) kabul edilebilir s?n?rlar içinde oldu?unu gösterir.

Araç

Test Type: Uyarlama Ölçe?i (Adaptasyon)

Format: Genellikle Likert Tipi Derecelendirme Ölçe?i (Özgün ölçe?in format?na ba?l? olarak, 4'lü veya 5'li seçenekli Likert format? beklenmektedir.)

Language Available: Türkçe

Population Group: E?itimciler, Ö?retmen Adaylar?, E?itim Fakültesi Ö?rencileri.

Age Group: Genç Yeti?kinler ve Yeti?kinler (Üniversite ö?rencisi ve üzeri ya? gruplar?).

Population Details: Ölçe?in geçerlik ve güvenilirlik çal??mas?, Türkiye'deki üniversitelerin e?itim fakültelerinde ö?renim gören ö?retmen adaylar? üzerinde gerçekleştirilmi?tir.

Test Methodology: Kendi kendine raporlama yöntemiyle uygulanan ka??t veya dijital anket format?.

Anahtar Kelimeler

Ö?retim Yöntemleri, Sorgulamaya Dayal? Ö?retim, Psikometri, Ölçek Geli?tirme, E?itim Psikolojisi, Ö?retmen E?itimi, ?nanç Sistemleri.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Sa?lam ve ?ahin için ORCID bilgileri kaynakta belirtilmemi?tir.

Affiliation Email addresses: Sorumlu yazar?n e-posta adresi: mervekocagl@gmail.com

Correspondence Address: Sorumlu yazar: Merve Kocagül Sa?lam.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

?zinler: Ölçe?in ticari olmayan akademik ara?t?rmalarda kullan?m? için genellikle yazarlarla ileti?ime geçilmesi önerilir.

Ücret: Ölçe?in akademik çal??malarda kullan?m? genellikle ücretsizdir, ancak kullan?m ?artlar? için sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmelidir.

Test Y?I?: Ölçe?in Türkçe geçerlik ve güvenilirlik çal??mas?n?n yay?nland??? y?l **2017**'dir.

Kaynaklar

Sa?lam, M. K., & ?ahin, M. (2017). Sorgulamaya Dayal? Ö?retime Yönelik ?nanç Ölçe?i: Geçerlik ve güvenilirlik çal??mas?. *Bat? Anadolu E?itim Bilimleri Dergisi*, 7(14), 1-20.

Ek olarak, ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: sorgulamaya-dayali-ogretime-yonelik-inanc-olcegi-toad.pdf

Sorgulamaya Dayal? Ö?retime Yönelik ?nanç Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, sa?lanan orijinal kaynak metin parças?nda yer almamaktad?r. Maddelerin tam ve do?ru listesine ula?mak için, yukar?da referans verilen Sa?lam ve ?ahin (2017) makalesine ba?vurulmas? gerekmektedir.

Ölçek, kat?l?mc?lar?n sorgulamaya dayal? ö?retim tekniklerine yönelik inançlar?n? ölçen bir dizi ifade içermekte olup, bu ifadelere verilen yan?tlar üzerinden genel inanç puan? hesaplanmaktadır.